

ROZWÓJ POZAROLNICZEJ FUNKCJI GOSPODARSTW ROLNYCH

Lokalna Grupa Działania
Ziemia Lubawska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Materiał dofinansowany ze środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.”

Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska

Forma prawna: Stowarzyszenie specjalne, działające w szczególności na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2015 poz. 1393 z późn. zm.), ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. 2015 r., poz. 378), ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. poz. 412) (dalej PS WPR).

Nadzór nad LGD sprawuje **Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego.**

*Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia **celem funkcjonowania jest działalność na rzecz wspierania i upowszechniania zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa obywatelskiego, rozwój gospodarki opartej na wiedzy, budowania partnerstwa i dialogu oraz podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich i miejskich.***

Gdzie działamy

Obszar działania LGD Ziemia Lubawska to obszar spójny przestrzennie i administracyjnie obejmujący 6 gmin wiejskich oraz 2 gminy miejskie w województwie warmińsko-mazurskim.

Powierzchnia całego obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Ziemia Lubawska (dalej LSR LGD ZL) wynosi 1 095 km² i na koniec 2020 r. zamieszkiwało ją 70 742 osoby. W żadnym mieście należącym do LGD Ziemia Lubawska liczba mieszkańców nie przekracza 20 tysięcy.

Członkostwo w Stowarzyszeniu

Kto może zostać członkiem Stowarzyszenia?

Członkiem Stowarzyszenia mogą zostać pełnoletnie osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, zamieszkujące lub prowadzące działalność gospodarczą na terenie działania Stowarzyszenia.

Jak możesz zostać członkiem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska?

- Należy złożyć wypełnioną deklarację członkostwa;
- Deklaracja znajduje się na naszej stronie internetowej:
<https://lgdziemialubawska.pl/czlonkostwo-w-stowarzyszeniu/>;
- Zarząd Stowarzyszenia podejmie stosowną decyzję.

Zapraszamy do współpracy – Razem możemy zmienić naszą okolicę!

Cele LSR

Mieszkańcy

- Rozwój infrastruktury lokalnej
- Rozwój kompetencji społecznych

Gospodarka

- Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne
- Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej
- Rozwój pozarolniczej funkcji gospodarstw rolnych

Ziemia Lubawska

- Budowa marki Ziemi Lubawskiej
- Przygotowanie koncepcji inteligentnych wsi
- Wykorzystanie dziedzictwa historyczno-kulturowo-przyrodniczego do rozwoju turystyki

Grupy docelowe określone w LSR

- **Mieszkańcy obszaru LGD Ziemia Lubawska, w tym:**

Osoby młode (do 25 roku życia)
Seniorzy (powyżej 60 roku życia)

- **GRUPY W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI:**

Kobiety, w szczególności wracające na rynek pracy
Osoby poszukujące zatrudnienia
Osoby z niepełnosprawnościami

- **Przedsiębiorcy i podmioty gospodarcze ze szczególnym uwzględnieniem sektora turystyki oraz rolnicy**

Plan finansowy LSR

Realizacja Strategii Rozwoju Lokalnego Lokalnej Grupy Działania Ziemia Lubawska na lata 2023-2030 opiera się na środkach w ramach PS WPR na lata 2023-2027.

Zaplanowany budżet wynosi:

- 2 250 000,00 EUR – kwota na wdrażanie LSR,
- 512 500,00 EUR – kwota na zarządzanie LSR

Przedsięwzięcie P.2.3. Rozwój pozarolniczej funkcji gospodarstw rolnych

Tryb: konkursowy na łączną kwotę 491 000 EUR (17 projektów/około 130 000 zł na jeden projekt)

Beneficjenci: rolnicy będący właścicielami małego gospodarstwa, którego powierzchnia nie przekracza **23,88 ha**

Obszary interwencji:

Schemat A: gospodarstwa agroturystyczne - dostosowanie małego gospodarstwa do świadczenia usług/rozszerzenia oferty świadczonych w gospodarstwie, usług polegających na: wynajmowaniu pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczeniu innych usług związanych z pobytem.

Schemat B: zagrody edukacyjne - dostosowanie małego gospodarstwa do świadczenia usług edukacyjnych/rozszerzenia oferty usług edukacyjnych lub podniesienie standardu świadczonych usług zgodnie ze standardami określonymi przez CDR O/Kraków; obiekty, gdzie realizowane są przynajmniej dwa cele edukacyjne spośród niżej wymienionych: edukacja w zakresie produkcji roślinnej, edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej, edukacja w zakresie przetwórstwa płodów rolnych, edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej, edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodziela i twórczości ludowe.

Premiowane będą projekty innowacyjne, tworzące miejsca pracy dla osób w niekorzystnej sytuacji.

POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Pozarolnicza działalność gospodarcza jest to w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników - pozarolnicza działalność gospodarcza prowadzona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby fizyczne, na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem:

- wspólników spółek prawa handlowego,
- osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - 1) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - 2) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

MAŁE GOSPODARSTWO ROLNE

- powierzchnia gruntów rolnych **małego gospodarstwa rolnego** jest mniejsza od średniej wielkości powierzchni gruntów rolnych w kraju w 2023 r. (ha fizyczne), a w przypadku województw gdzie średnia jest wyższa, za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie; dane Prezesa ARiMR za rok 2023;
- grunty rolne na terenie 2 województw - powierzchnię **wszystkich** gruntów rolnych gospodarstwa porównuje się do średniej powierzchni gruntów rolnych województwa, w którym wnioskodawca posiada miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR;
- do wielkości gospodarstwa zalicza się powierzchnię gruntów dzierzawionych;

MAŁE GOSPODARSTWO ROLNE

- w celu **weryfikacji rolnika/udokumentowania posiadania gospodarstwa** należy przedstawić decyzję o przyznaniu płatności bezpośrednich;
- w przypadku nieotrzymywania płatności bezpośrednich decyzje o należnym podatku od gruntów rolnych (z każdej gminy, w której złożona została informacja IR-1 o gruntach) oraz wszystkie umowy dzierżaw gruntów rolnych;

ROLNIK

➤ weryfikacja małżonka rolnika:

- odpis skrócony lub zupełny aktu małżeństwa wydawany przez Urząd Stanu Cywilnego;
- decyzja o przyznaniu płatności bezpośrednich dla małego gospodarstwa rolnego, której stroną jest rolnik;

ROLNIK

➤ weryfikacja domownika:

- zaświadczenie z KRUS o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu wydane na prośbę domownika, które ważne jest na dzień składania wniosku o przyznanie pomocy;
- zaświadczenie z KRUS wydane na prośbę rolnika potwierdzające, że jest on płatnikiem składek za domownika;
- decyzję o przyznaniu płatności bezpośrednich dla małego gospodarstwa rolnego, której stroną jest rolnik będący płatnikiem składek ubezpieczenia domownika;

Dokumenty powinny być aktualne na dzień składania wniosku o przyznanie pomocy, a warunki przyznania pomocy, które potwierdzają powinny być spełniane co najmniej do dnia przyznania pomocy.

WERYFIKACJA MIEJSCA ZAMIESZKANIA

➤ **osoba fizyczna:**

- wydane przez organ gminy zaświadczenie z właściwej ewidencji ludności o miejscu zameldowania na pobyt stały lub czasowy wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;

➤ **osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą:**

- wydruk z CEIDG;

➤ **osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną:**

- wydruk z CEIDG oraz wypis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS);

UBEZPIECZENIA

- w przypadku rolnika albo małżonka rolnika nie jest wymagane ubezpieczenie w KRUS;
- nie przewiduje się dodatkowych wymogów dotyczących obowiązkowego przejścia z ubezpieczenia w KRUS na ZUS;
- wytyczne szczegółowe, nie wprowadzają żadnych dodatkowych warunków w zakresie ubezpieczeń w stosunku do powszechnie obowiązujących przepisów;
- osoba ubezpieczona w KRUS, która podejmie pozarolniczą działalność gospodarczą, może nadal opłacać składki w KRUS, ale pod pewnymi warunkami wynikającymi z przepisów dotyczących KRUS;

<https://www.gov.pl/web/krus/zasady-podlegania-ubezpieczeniu-spoecznemu-rolnikow-w-przypadku-jednoczesnego-prowadzenia-dzialalnosci-rolniczej-i-pozarolniczej-dzialalnosci-gospodarczej>

Forma, wysokość oraz limit pomocy

Pomoc przyznaje się w formie:

- **płatności ryczałtowej**
- kwota pomocy w formie płatności ryczałtowej ustalana jest na podstawie **projektu budżetu operacji**;
- **projekt budżetu operacji** to szczegółowy plan finansowy, który określa wszystkie planowane przychody i wydatki związane z realizacją konkretnej operacji;
- jego zadaniem jest pokazanie jak beneficjent zamierza **efektywnie wykorzystać przyznane** środki oraz zapewnić, że wszystkie koszty związane z realizacją operacji zostały dokładnie oszacowane i zaplanowane;

Forma, wysokość oraz limit pomocy

Pomoc przyznaje się w formie:

- **płatność ryczałtowa** stanowi określony procent całkowitych kosztów kwalifikowalnych operacji, a jej wysokość jest obliczana proporcjonalnie do ustalonego poziomu intensywności pomocy, która zostanie wypłacona po zrealizowaniu operacji;
- pomoc na operację przyznaje się w wysokości nie wyższej niż kwota maksymalna określona przez LGD w regulaminie naboru, przy czym nie wyższej niż 150 tys. zł.

Podstawowe warunki wskazane w wytycznych szczegółowych

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE i ZAGRODY EDUKACYJE (start i rozwój)

Pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP:

- mieszka na terenie, którym objęte są dotacje LGD;

lub

- prowadzi działalność gospodarczą na tym terenie (adres wpisany jest do CIDG);

lub

- na takim terenie spełnia pozarolniczą funkcję gospodarstwa rolnego.

Dodatkowe warunki wskazane w wytycznych szczegółowych

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE i ZAGRODY EDUKACYJE (start i rozwój)

Pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP:

- wnioskodawca jest rolnikiem albo małżonkiem rolnika albo domownikiem z małego gospodarstwa rolnego;
- wnioskodawcy nie została dotychczas przyznana pomoc na działalność tego samego rodzaju;
- upłynęło co najmniej 2 lata od dnia wypłaty pomocy na start GA lub start ZE w ramach PS WPR - **w przypadku rozwój GA i rozwój ZE;**
- w zakresie **rozwój** GA pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca wykaże, że w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia WOPP wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność, o której mowa art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, potwierdzoną wpisem do gminnej ewidencji innych obiektów hotelarskich zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy o usługach hotelarskich;
- w zakresie **rozwój** ZE pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia WOPP wykonywał tę działalność łącznie co najmniej przez 365 dni.

Dodatkowe warunki wskazane w wytycznych szczegółowych

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE (start)

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

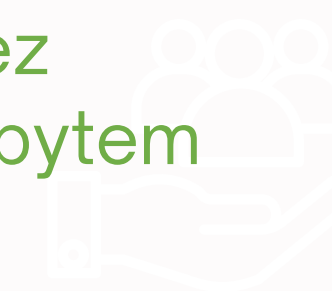
- operacja jest inwestycją polegającą na dostosowaniu małego gospodarstwa rolnego do świadczenia usług polegających na wynajmowaniu pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczeniu innych usług związanych z pobytem turystów, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców oraz art. 35 ust. 3 ustawy o usługach hotelarskich;
- operacja nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą;
- została przedłożona koncepcja wdrożenia systemu kategoryzacji Wiejskiej Bazy Noclegowej (WBN);
- wnioskodawca zakłada przystąpienie do lokalnej, regionalnej lub ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej kwaterodawców wiejskich nie później niż w dniu złożenia WOP.

Dodatkowe warunki wskazane w wytycznych szczegółowych

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE (rozwój)

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- operacja jest inwestycją polegającą na dostosowaniu małego gospodarstwa rolnego do świadczenia usług polegających na wynajmowaniu pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczeniu innych usług związanych z pobytem turystów, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców oraz art. 35 ust. 3 ustawy o usługach hotelarskich **lub modernizacji tego gospodarstwa agroturystycznego w celu podniesienia standardu lub poszerzenia świadczonych w nim usług związanych z pobytem turystów;**
- operacja nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą;
- **operacja zakłada realizację koncepcji wdrożenia systemu kategoryzacji WBN, poprzez podwyższenie lub poszerzenie zakresu jakości świadczonych usług związanych z pobytem turystów;**
- wnioskodawca zakłada przystąpienie do lokalnej, regionalnej lub ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej kwaterodawców wiejskich nie później niż w dniu złożenia WOP.

Dodatkowe warunki wskazane w wytycznych szczegółowych

ZAGRODY EDUKACYJNE (start)

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- operacja jest inwestycją polegającą na dostosowaniu małego gospodarstwa rolnego do świadczenia usług edukacyjnych zgodnie ze standardami OSZE;
- operacja zakłada realizację przynajmniej dwóch celów edukacyjnych, o których mowa w standardach OSZE;
- operacja nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą;
- operacja uzyskała pozytywną rekomendację właściwego terytorialnie przedstawiciela ODR – wojewódzkiego koordynatora OSZE pod kątem spójności ze standardami OSZE;
- wnioskodawca przewiduje przystąpienie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych prowadzonej przez CDR O/Kraków nie później niż w dniu złożenia WOP.

Standardy Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych (OSZE)

Zgodnie z koncepcją zatwierdzoną przez MRiRW “Zagroda edukacyjna” to obiekt:

- 1) zlokalizowany na obszarach wiejskich;
- 2) prowadzony przez mieszkańca wsi¹;
- 3) przyjmujący dzieci i młodzież w ramach programów szkolnych i aktywności pozaszkolnej;
- 4) posiadający i prezentujący zwierzęta gospodarskie albo uprawy rolnicze;
- 5) realizujący przynajmniej dwa cele edukacyjne spośród niżej wymienionych:
 - a) edukacja w zakresie produkcji roślinnej,
 - b) edukacja w zakresie produkcji zwierzęcej,
 - c) edukacja w zakresie przetwórstwa płodów rolnych,
 - d) edukacja w zakresie świadomości ekologicznej i konsumenckiej,
 - e) edukacja w zakresie dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej.

Obiekt powinien posiadać zwierzęta gospodarskie lub uprawy rolnicze przeznaczone do prezentacji dla grup dzieci i młodzieży przyjmowanych w ramach programów szkolnych i pozaszkolnych lub udostępniane jako atrakcja turystyczna dla rodzin z dziećmi i dorosłych podróżujących indywidualnie.

Minimalnym obligatoryjnym warunkiem technicznym jest posiadanie zadaszonych miejsc do prowadzenia zajęć i udostępnienie toalet dla uczestników zajęć oraz spełnienie określonych prawem warunków bezpieczeństwa.

Dodatkowe warunki wskazane w wytycznych szczegółowych

ZAGRODY EDUKACYJNE (rozwój)

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- operacja jest inwestycją polegającą na dostosowaniu małego gospodarstwa rolnego do realizacji co najmniej dwóch dodatkowych celów edukacyjnych, o których mowa w standardach OSZE, a w przypadku gdy wnioskodawca realizuje już więcej niż 3 cele edukacyjne określone w standardach OSZE, operacja polega na modernizacji tego gospodarstwa w celu podniesienia standardu świadczonych w nim usług w zakresie realizowanych celów edukacyjnych;
- operacja nie obejmuje kosztów inwestycji w produkcję rolniczą lub przetwórczą udokumentowano, iż ZE jest zarejestrowana w OSZE.

Sposób wyboru i oceny operacji

Wybór operacji dokonywany jest na podstawie procedur i kryteriów, które wpływają na osiągnięcie zakładanych celów oraz wskaźników i tym samym na prawidłową realizację LSR.

Operacjami wybranymi przez Radę do finansowania są tylko te operacje, które spełniły minimalne kryteria wyboru, o których mowa w ogłoszeniu konkursowym, a więc uzyskały ocenę końcową wynoszącą **co najmniej 40%** maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania.

Lokalne kryteria wyboru operacji

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE

- ▶ INNOWACYJNOŚĆ (SKALA)
- ▶ INNOWACYJNOŚĆ (CHARAKTER)
- ▶ DEDYKOWANE MIESZKAŃCOM NALEŻĄCYM DO GRUPY W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI
- ▶ DEDYKOWANE OSOBOM MŁODYM ORAZ SENIOROM
- ▶ STWORZENIE MIEJSCA PRACY DLA OSÓB W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI
- ▶ DOŚWIADCZENIE/KWALIFIKACJE WNIOSKODAWCY
- ▶ POWIĄZANIE OPERACJI Z ZASOBAMI LOKALNYMI
- ▶ OPERACJA REALIZOWANA W GOSPODARSTWIE, GDZIE ZAMIESZKUJĄ OSOBY W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI
- ▶ KONSULTACJA WNIOSKU
- ▶ WPŁYW REALIZACJI OPERACJI NA PROMOCJĘ LSR I LGD

ZAGRODY EDUKACYJNE

- ▶ INNOWACYJNOŚĆ (SKALA)
- ▶ INNOWACYJNOŚĆ (CHARAKTER)
- ▶ DEDYKOWANE MIESZKAŃCOM NALEŻĄCYM DO GRUPY W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI
- ▶ DEDYKOWANE OSOBOM MŁODYM ORAZ SENIOROM
- ▶ STWORZENIE MIEJSCA PRACY DLA OSÓB W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI
- ▶ DOŚWIADCZENIE/KWALIFIKACJE WNIOSKODAWCY
- ▶ POWIĄZANIE OPERACJI Z ZASOBAMI LOKALNYMI
- ▶ OPERACJA REALIZOWANA W GOSPODARSTWIE, GDZIE ZAMIESZKUJĄ OSOBY W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI
- ▶ KONSULTACJA WNIOSKU
- ▶ WPŁYW REALIZACJI OPERACJI NA PROMOCJĘ LSR I LGD
- ▶ REALIZACJA CELÓW EDUKACYJNYCH
- ▶ WYKONALNOŚĆ OPERACJI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

BEATA KOWALSKA - DYREKTOR BIURA

Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska

ul. Biskupów Chełmińskich 1

14-260 Lubawa

tel. 56 49 181 63, 514 154 474

e-mail: biuro@ldgziemialubawska.pl

www.ldgziemialubawska.pl

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Materiał dofinansowany ze środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.”